Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Eenmalige Energietoeslag 2023
Zaaknummer	51176-2023
B&W vergadering	17 oktober 2023
Integrale advisering	Eline Stegeman (juridisch) en Chris ten Have (financiën)
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Voor informatie	Judith Broekhuizen

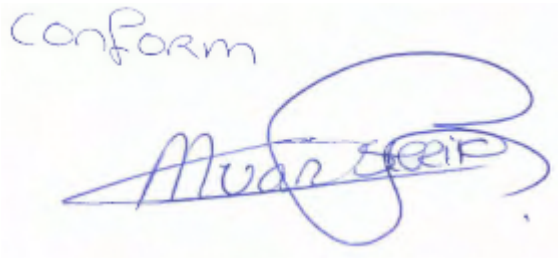
Bestuurssamenvatting

Het rijk heeft op 3 oktober de Wet eenmalige Energietoeslag 2023 vastgesteld. Dit is een vorm van bijzondere bijstand en is bedoeld om huishoudens met een laag inkomen te compenseren voor de gestegen energiekosten. Het college heeft beleidsvrijheid bij de invulling van deze vorm van bijzondere bijstand. Die beleidsvrijheid is uitgewerkt in beleidsregels. Daarover gaat dit voorstel.
We sluiten met dit voorstel aan bij de eerder gemaakte keuzes voor de Energietoeslag 2022.

Beslispunten

1. De Beleidsregels Eenmalige energietoeslag 2023 gemeente Raalte vast te stellen.
2. Het collegebesluit ter informatie te delen met de raad.

Besluit

Inleiding

Net als in 2022, heeft het Rijk besloten om inwoners met een laag inkomen te helpen met het betalen van de energielasten en aan gemeenten gevraagd een energietoeslag uit te keren. De energietoeslag 2023 is een vorm van categoriale bijzondere bijstand. De hiervoor noodzakelijke wetwijziging van de Participatiewet heeft erg lang op zich laten wachten (vooral door de vraag of studenten tot de doelgroep van de energietoeslag behoren) waardoor gemeenten de energietoeslag voor 2023 niet eerder hebben kunnen uitvoeren.

Omdat werd voorzien dat het wetsvoorstel Energietoeslag 2023 pas in het najaar van 2023 zou worden aangenomen, is het mogelijk gemaakt om een gedeelte van het budget van 2023, toe te voegen aan het budget van de Energietoeslag van 2022 en hiermee een bedrag van € 500 al in het voorjaar van 2023 uit te keren. Dit om aan te sluiten bij de gespreide betaling van 2022 en daarmee te voorkomen dat financiële problemen bij inwoners verergerden.
In maart van dit jaar heeft uw college hiermee ingestemd.

In 2022 is er in Raalte voor gekozen om ook de doelgroep 120-130 % te laten deelnemen aan de Energietoeslag, zij het voor een lager bedrag dan de groep tot 120%. Huishoudens met een inkomen tussen 120 en 130% hadden in 2022 recht op € 500. In maart 2023 is besloten aan deze groep aanvullend een bedrag van €200 uit te keren.

De regeling van de eenmalige energietoeslag 2023 is een generieke regeling. Categoriale bijzondere bijstand betekent namelijk dat inwoners die binnen de doelgroep vallen per definitie recht hebben op de toeslag en niet hoeven aan te tonen dat ze ook daadwerkelijk hogere energielasten hebben. Hiervoor is gekozen vanwege de uitvoerbaarheid. Daarnaast is bij categoriale bijzondere bijstand ambtshalve verstrekking mogelijk. Dit maakt het mogelijk om alle huishoudens die in 2022 de energietoeslag hebben ontvangen, de toeslag in 2023 ambtshalve uit te keren mits de omstandigheden die van invloed kunnen zijn op het recht op de toeslag niet zijn veranderd.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de energietoeslag 2023 laten we – behalve voor studenten - ongewijzigd ten opzichte van de voorwaarden voor de energietoeslag van 2022. Dit betekent dat we de toeslag van € 800 beschikbaar stellen voor huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum en aanvullend een bedrag van € 300 voor de groep tot 130%. Er is geen vermogenstoets. Wel heeft de wetgever voor de energietoeslag 2023 drie groepen uitgesloten van het recht, namelijk jongeren van 18, 19 en 20 jaar (ouders zijn financieel verantwoordelijk), studenten die in aanmerking komen voor studiefinanciering (studenten krijgen recht op een aparte toeslag van € 400,00 via Duo) en inwoners die in de gemeentelijke basisadministratie enkel staan ingeschreven met een briefadres (deze groep heeft geen energielasten).

Beoogd effect

Het voorkomen dat huishoudens met een laag inkomen en weinig bestedingsruimte (verder) in de knel komen door hoge energielasten.

Argumenten

1.1. In de Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023 gemeente Raalte leggen we het gebruik van de bevoegdheid om de energietoeslag te verstrekken uit.
Het Rijk wil mensen met een laag inkomen ondersteuning bieden bij het betalen van de fors gestegen energielasten en heeft hiertoe de eenmalige energietoeslag 2023 in de vorm van categoriale bijzondere bijstand ontwikkeld. De gemeente heeft ten aanzien van veel punten (hoogte toeslag, bepalen doelgroep, wel of niet een vermogenstoets) beleidsvrijheid. We kiezen ervoor om deze beleidsvrijheid op dezelfde manier in te vullen als in 2022. Hierdoor kent de energietoeslag in 2023 dezelfde doelgroep als in 2022 en kunnen we zoveel mogelijk toeslagen ambtshalve verstrekken.

1.2 Met deze beleidsregels Energietoeslag 2023 sluiten we aan op onze eerdere beleidsregels 2022 en keren we het resterende bedrag voor 2023 uit.
Met deze beleidsregels sluiten we aan bij de eerder gemaakte keuzes om ook de doelgroep 120 -130% van het sociaal minimum een gedeeltelijk compensatie te bieden voor de gestegen energielasten.

Duurzaamheid

N.v.t.

Kanttekeningen

1.1 We kunnen niet uitsluiten dat ondanks de energietoeslag inwoners financieel in de knel komen. Afhankelijk van de individuele situatie, kijken we dan hoe we mensen het beste kunnen ondersteunen. Mogelijk kan dan een beroep worden gedaan op individuele bijzondere bijstand, mits aan de voorwaarden wordt voldaan.

1.2 Eerder is de keuze gemaakt om de doelgroep te verbreden naar 130%. Dit in verband met de forse inflatie en de eerder gestegen kosten voor energie. Deze keuze kan een overschrijding van het door het rijk beschikbaar gestelde budget tot gevolg hebben. Omdat we nog steeds van mening zijn dat ook deze groep inwoners nog steeds te maken

heeft met de uitdaging om rond te komen, kiezen we ervoor om ook in de regeling voor 2023 een gedeelte van het budget toe te kennen aan een bredere doelgroep.

Financiën

Vanuit het rijk ontvangen we naar verwachting € 3.987.000 aan compensatie voor de jaren 2022 en 2023 voor het verstrekken van een eenmalige energietoeslag aan huishoudens tot 120% van het sociaal minimum. In Raalte is € 1.300 over 2022 en € 500 van de € 1.300 over 2023 uitbetaald aan huishoudens tot 120% van het sociaal minimum. Daarnaast is er aan huishoudens tussen 120% en 130% van het sociaal minimum een energietoeslag van € 500 over 2022 en € 200 over 2023 uitbetaald. Tot en met september 2023 is er € 2.872.000 uitgegeven aan verstrekkingen energietoeslag en uitvoeringskosten. Er is nog € 1.115.000 beschikbaar.

Aan huishoudens tot 120% van het sociaal minimum wordt het restant van € 800 aan energietoeslag over 2023 verstrekt. Daarnaast wordt voorgesteld om over 2023 € 300 aan energietoeslag te verstrekken aan huishoudens tussen 120 tot 130% van het sociaal minimum. Dit is conform ingezette lijn van vorig jaar. De verwachte kosten voor de resterende uitbetalingen zijn € 1.195.500 (o.b.v. ervaringscijfers 1.395 aanvragen * € 800 aan huishoudens tot 120% sociaal minimum en 265 aanvragen * € 300 aan huishoudens tussen 120 en 130% van sociaal minimum). Per saldo is er een overschrijding van € 80.500 op de rijks compensatie van de eenmalige energietoeslag. Wanneer de rijksmiddelen eenmalige energietoeslag ontoereikend zijn, wordt de overschrijding gedekt uit de bij de begroting 2023 beschikbaar gestelde stelpost energie ondersteuningsfonds van € 1 miljoen. Hiervan is nog € 750.000 beschikbaar. Deze middelen zijn door de Raad beschikbaar gesteld om te voorkomen dat onze inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen door de steeds hogere energieprijzen in grote financiële problemen komt. Met de uitbetaling van de eenmalige energietoeslag wordt hieraan bijgedragen.

Vervolg

Na een positief besluit gaan we over tot uitvoering van de regeling. De beleidsregels worden bekend gemaakt in het elektronisch Gemeenteblad. Bekendmaking is een voorwaarde voor inwerkingtreding.

Communicatie

Wij benutten verschillende communicatiemiddelen om de regeling zo breed mogelijk onder de aandacht te brengen. We onderzoeken aan welke inwoners we de energietoeslag 2023 ambtshalve kunnen uitkeren. Wie bij de screening niet in aanmerking komt, informeren we via de media en op onze website over de mogelijkheid om alsnog een aanvraag in te dienen wanneer ze van mening zijn dat er omstandigheden zijn waardoor ze er toch recht op denken te hebben.

Bijlagen

Beleidsregels Eenmalige energietoeslag 2023 gemeente Raalte